

چگونه می‌توان به دور از چشم و هم‌چشمی و بایک‌پذیری ساده، دورهمی به یادماندنی برگزار کرد؟

یلدا بدون آجیل چهارمغز!

مریم زاهدی

خبرنگار چارویاری

شب چله و دورهمی‌اش در خانه بزرگ‌ترها یکی از زیباترین خاطراتی است که همه ما در ذهن داریم و حالا هم که خودمان بزرگ شده‌ایم و تشکیل خانواده داده‌ایم دل‌مان می‌خواهد با برپایی مراسم خوب و بی‌عیب و نقص همین خاطرات خوش را در ذهن اعضای خانواده و فامیل ماندگار کنیم. به همین دلیل هم از چند روز مانده به شب چله مشغول درست کردن شیرینی یا خرید و خشک کردن میوه و آجیل و میوه‌های شب یلدا می‌شویم و به دنبال تهیه کیک و ژله‌های رنگی برای برپایی این مهمانی هستیم. با وجود این در شرایط اقتصادی کنونی شاید تدارکات شب یلدا برای همه خانواده‌ها امکان‌پذیر نباشد و به همین علت هم خیلی‌ها تصور کنند نمی‌توانند مهمانی شب یلدا را برگزار کنند. این در حالی است که فلسفه اصلی برپایی چنین مراسمی دور هم جمع شدن و به‌جا آوردن صله رحم و با خبر شدن اقوام و آشنایان از حال یکدیگر است. برای برپایی مراسم شب یلدا لازم نیست حتما سفره و میزهای پر زرق و برق بچینیم. با یک رنگ غذا و چند قلم میوه و شیرینی‌های ساده و سنتی مخصوص شب یلدا که خود ما هم با چند قلم ماده می‌توانیم در خانه آماده کنیم می‌شود یک مهمانی خوب و به یادماندنی برپا کرد.

عمر چند ساعته سبدهای میوه یلدايي

میلیونی هزینه شده، بعد از پایان مراسم یلدا باید دور انداخته شود، چراکه قابل خوردن نیست و فقط برای تماشاست. این در حالی است که بسیاری از آدم‌هایی که در همین جامعه و در اطراف ما زندگی می‌کنند، حسرت می‌خورند یکی از همین میوه‌هایی را که ما برای تزئین کادوی عروس در شب یلدا سفارش می‌دهیم و دور می‌ریزیم در سفره‌های شب یلداي شان داشته باشند و خجالت زن و بچه‌شان را نکنند.

برتقال‌های گل شده، سیب‌هایی که برخی به شکل گل درآمده‌اند و برخی به شکل پرند، هندوانه‌هایی که به طرز ماهرانه‌ای حجاری شده‌اند، از دور که نگاه می‌کنید انگار با یک سبد گل بزرگ و زیبا مواجهید؛ سبد گل‌هایی که البته چند روزی بیشتر عمر نمی‌کنند. نزدیک‌تر که می‌شوید اما متوجه می‌شوید همه اینها میوه‌هایی است که به شکل ماهرانه‌ای تزئین شده و قرار است در کنار طلا و پارچه و دیگر هدیه‌های آقای داماد قرار بگیرد تا به خانواده عروس پیشکش شوند؛ سبدهایی که در نهایت باید ساعتی بعد دور ریخته شود! رسم سینی یلدا برای تازه عروس‌ها و عقد کرده‌ها هم رسم دیگری است که طی سال‌های اخیر باب شده و یک سینی یلدايي با تزئیناتش گاهی چند میلیون آب می‌خورد. جالب این که میوه‌های تزئین شده‌ای که تداعی گر حجاری‌های تخت جمشید و دسته‌گل‌های بزرگ روی ماشین عروس یا مراسم هستند و برای تدارک‌شان

هوای ضعیف‌ترها را داشته باشیم

در هر خانواده و فامیلی هم افراد ثروتمند و متمول حضور دارند و هم افراد ضعیف و کم‌توان به لحاظ مالی. چه خوب در مراسمی همچون یلدا آن دسته از افراد فامیل که به قول معروف دست‌شان به دهان‌شان می‌رسد، میزبان سایر اعضای خانواده شوند. یا اگر قرار است مهمان بزرگ‌ترها باشیم، می‌توان به نوعی با حفظ کرامت خانواده میزبان در قالب هدیه بخشی از سفره یلدا را برای صاحبخانه ببرند و به نوعی حواس‌شان به افرادی از فامیل که توان مالی کمتری دارند، باشد تا در شب یلدا همه بتوانند پای سفره جشن تولد خورشید بنشینند.

دست خالی به مهمانی یلدا نروید

میزبان مهمانی شب یلدا اغلب بزرگ‌ترها و پدر بزرگ و مادر بزرگ هستند؛ بزرگ‌ترهایی که خیلی وقت‌ها منبع درآمدی جز حقوق بازنشستگی ندارند و طبیعتاً در شرایط کنونی و با قیمت‌های نجومی، آجیل و شیرینی تدارکات دورهمی یلدا می‌تواند فشار زیادی به میزبان وارد کند. در چنین شرایطی اعضای خانواده و فامیل می‌توانند با هماهنگی یکدیگر هر کدام بخشی از تدارک سفره یلدا را به عهده بگیرند و در تدارک مهمانی شب یلدا با میزبان و بزرگ‌تر خانواده شریک شویم و دست خالی به خانه بزرگ‌تر خانواده و فامیل نرویم تا آنها هم خجالت زده مهمانان‌شان نشوند.

دور از چشم و هم‌چشمی

بقین دارم این روزها شما هم مشغول تدارک برای مهمانی و دورهمی‌های خانوادگی و فامیلی شب یلدا هستید و تمام سلیقه و هم و غم خود را برای برگزاری بهتر این مراسم و دورهمی صرف می‌کنید. با تمام اینها اما می‌توان مهمانی این شب را مختصر هم برگزار کرد و با برپایی یک مهمانی ساده و به دور از تجملات و چشم و هم‌چشمی شبی به یادماندنی برای خودمان و اعضای خانواده و فامیل رقم بزنیم. به بیان دیگر می‌توان بدون آجیل چهارمغز و هندوانه و کدو حلوايي‌های تزئین شده هم سفره یلدا را پهن و اعضای خانواده را دور هم جمع کرد.

فلسفه اصلی یلدا

درست است که انار، هندوانه، آجیل، شیرینی، باسلق و انواع خشکبار، خوراکی‌هایی است که یک جورهایی پای ثابت سفره شب یلدا به حساب می‌آید و هر کدام هم حکمت و فلسفه‌ای دارد اما یک جورهایی باید با شرایط روز، خودمان را هماهنگ کنیم. به این معنا که شاید نشود همه این خوراکی‌ها را در سفره یلدا گذاشت اما این دلیل نمی‌شود خودمان را از دورهمی‌های شب یلدا محروم کنیم! فلسفه اصلی یلدا دیدار خانواده و فامیل و به‌جا آوردن صله رحم است.

شاهنامه، حافظ و بزرگ‌ترها

دانه‌های تسبیح اعضای خانواده و فامیل را گرد هم جمع می‌کنند. اصلی‌ترین بساط یلدا همین حضور بزرگ‌ترها و دورهم جمع شدن اعضای خانواده و فامیل است. یک استکان چای و یک ظرف شیرینی، چیزهایی است که در هر خانه‌ای پیدا می‌شود و می‌توان با آنها خاطره‌هایی زیبا و به یادماندنی ساخت.

یلداست و حافظ و شاهنامه خوانی‌اش؛ یلداست و قصه‌های پرشور مادر بزرگ و پدر بزرگ که یک‌تنه می‌توانند جمع گسترده فامیل را برای ساعت‌ها پای حرف‌های گرم و دلنشین خود سرپاگوش نگه دارند. بزرگ‌ترهایی که وجودشان برکت و رحمت است و مانند